

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al Asociațiunii institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacția și administrația: Sibiu, Strada Visarion Roman Nr. 1—3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—; pentru particulari Lei 400.—; pentru cooperative funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300.—. În străinătate Lei 800.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm. Lei 6.—

Fondator: **Dr. CORNEL DIACONOVICH.**

Director: **Constantin Popp.**

□□□□□□□□

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Dela „Solidaritatea”, Comunicat. — Situația. — Legea timbrului și a impozitului pe acte și fapte juridice și Legea Fondului Național de Aviație cu privire la operațiunile bancare. — Aplicarea legii pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane. Jurisprudență. — *Cronică*: Plata angajamentelor în monedă străină se face în Lei. *Bilanțuri*: „Izvorul”, inst. de credit și econ. societate pe acții în Sebeșul de jos. „Frățietatea”, inst. de credit și de econ. societate pe acții în Sadu.

Dela „Solidaritatea”.

Comunicat.

Aducem la cunoștința băncilor noastre că delegația Congresului economic din 28 Noiembrie 1935, compusă din d-nii: I. P. S. Sa Dr. Nicolae Bălan, Mitropolitul Ardealului, I. P. S. Sa Dr. Alexandru Nicolescu, Episcopul Lugojului, Dr. Aurel Vlad, Președintele „Solidarității”, dl Dr. Ilie Beu, Președintele Băncii „Albina” și Ilie Olteanu, Secretarul general al Congresului au fost primiți în audiență de dl Prim-ministru Gh. Tătărescu fiind de față și d-nii Victor Antonescu, Ministru de Finanțe și Alexandru Lapedatu, Ministrul Cultelor, în ziua de 26 Mai 1936. Delegațiunea a predat moțiunea Congresului și o adresă către dl Prim-ministru și către domnul Ministru de Finanțe. Domnul Prim-ministru a adus la cunoștința delegațiunii, că Guvernul a hotărât despăgubirea Bisericilor românești, a fundațiilor și instituțiilor culturale românești de pierdere suferită în urma legii de lichidare a datoriilor prin reducerea depunerilor. Despăgubirea se va face prin emiterea unei rente amortizabilă în 10 ani cu o dobândă de $4\frac{1}{2}\%$. Emisiunea acestei rente se va face prin Decret-Lege care se va promulga în zilele acestea în Monitorul Oficial.

În urmă aceeași delegațiune s'a prezentat la dl Guvernator al Băncii Naționale a României, D. Constantinescu.

Tratatativele cu Banca Națională a României în scopul refacerii creditului vor fi reluate Marți, 2 Iunie 1936.

Cu multă părere de rău trebuie să constatăm că multe instituțiuni nu au trimis la asociație bilanțurile lor încheiate la 31 Decembrie 1935.

Invităm băncile noastre ÎN INTERESUL LOR, cari nu au trimis până în prezent bilanțul lor dela 31 Decembrie 1935, să-l trimită IMEDIAT biroului „Solidarității”.

Dacă nu au bilanț încheiat, să ne dea cu toată urgența următoarele informațiuni.

Per 31 Decembrie 1935:

1. Suma plasamentelor (împrumuturi de orice fel, vechi sau noi), cari nu cad în conversiune;
2. Portofoliul intrat în conversiune (portofoliul aflător în posesiunea băncii, deci portofoliul care nu e reescontat la Banca Națională a României), înscris în activ.
3. Pierderi rezultate din aplicarea Legii dela 7 Aprilie 1934;
4. Alte pierderi;
5. Totalul pierderilor (suma pierderilor dela punctul 3 și 4);
6. Capital societar;
7. Rezervele (fără fondurile de pensiuni);
8. Suma depunerilor la vedere;
9. Suma depunerilor pe termen;
10. Totalul depunerilor;
11. Reescontul la Banca Națională a României (care nu cade în conversiune, căci cel care intră în conversiune se va da în sumă separată);
12. Reescont la alte bănci;
13. Totalul reescontului;
14. Angajamentele de reescont în conversiune (portofoliul reescontat la Banca Națională a României);
15. Alți creditori;
16. Beneficiul;
17. Totalul activelor.

Repetăm, că TOATE aceste date trebuie date per 31 Decembrie 1935.

„SOLIDARITATEA”.

Situația.

Nici un eveniment mai însemnat care să aibă o înrăurire asupra vieții economice, nu s'a înregistrat în săptămâna din urmă.

Pe piață se observă o lipsă de activitate din ce în ce mai simțită.

Manifestațiunile zilnice din viața noastră politică dau de gândit oamenilor cu dreaptă judecată și cu dragoste de soarta ființei noastre naționale.

Oricine poate să priciapă că deocamdată societatea românească nu-și poate regăsi echilibrul, de care are atâtă nevoie, mai ales astăzi când putem foarte ușor luneca în prăpastia anarhiei fără leac. Căci la noi, semnele de anarhie spirituală și materială sunt vădite la fiecare pas.

În situația de azi atât de primejdioasă pentru statul nostru, o desmetecire obștească se impune din partea tuturor oamenilor cu simțul răspunderii și al înțelegerii primejdiilor, dar mai ales cu simțul dragostei pentru soarta neamului românesc.

*

De curând, dl Dr. Sabin Manuilă, eminentul director al Institutului de statistică, a arătat cum sunt administrate avuțiile publice și cum ministrul de finanțe, printrucă face anual o economie de câteva milioane Lei, pierde nenumărate miliarde.

Iată exemplele arătate de dl Dr. Sabin Manuilă:

1. Deoarece nu există nicăeri o evidență a adreselor contribuabililor, statul nu poate încasa un mare număr de creanțe. Astfel un sondaj făcut de două Administrații Financiare a arătat într'o singură săptămână că statul nu încasa 110 milioane Lei deoarece lipseau adresanții. În ultimii ani, evaziunea fiscală datorită lipsei adreselor se evaluează la 2,5—3 milioane lei. Ori organizația unui fișier complet al locuitorilor nu ar costa mai mult de câteva milioane. Prin urmare economia aceasta este absurdă.

2. Statul își vinde perimetrele petrolifere după următoarele norme. După ce se fac studiile geologice societățile petrolifere fac prospecții geofizice. Pe cale electrică, seismică sau gravimetrică se stabilește configurația generală a subsolului. Odată liniile generale ale profilului cunoscute geologii pot spune dacă există sau nu petrol.

Aceste metode atât la noi cât și în alte state, au dat indicații extrem de prețioase, economisând capitaluri imense. Însă, uneori metodele geografice au dat și indicații inexacte. Cum e cazul dela Brazi de lângă Ploești.

Cu toate acestea geofizica este extrem de utilă societăților, însă statul rămâne în necunoștință de rezultate, deoarece el vede ce i se arată. Și atunci când vinde perimetrele, le vinde într'o măsură fără să cunoască terenurile. În felul acesta se fac tranzacții de miliarde fără ca să se cunoască marfa.

De fapt statul are un serviciu geofizic, care deși e condus de geofizicieni apreciați chiar în străinătate, dar este inactiv, printrucă îi lipsesc câteva milioane să-și cumpere câteva sismografe și un buget minimal ca să lucreze. În situația aceasta geofizicienii statului se mulțumesc cu datele furnizate de societățile particulare.

Iată, cum din neștiință statul nostru pierde anual miliarde de lei.

ION OPRIS.

Legea timbrului și a impozitului pe acte și fapte juridice și Legea Fondului Național de Aviație cu privire la operațiunile bancare.

În urma modificărilor repetate ale Legii timbrului din 29 Aprilie 1927 și ale Legii pentru fondul de aviație, cât și a practicei asupra acestor legi, în vederea respectării severe a acestor dispozițiuni și pentru a fixa după posibilitate o practică unitară, recomandăm băncilor noastre cele ce urmează în ceea ce privește timbrarea diferitelor acte, documente și operațiuni de bancă uzitate la institutele noastre de credit.

În ce privește timbrul de aviație ținem să precizăm principiul Legii pentru Fondul Național al Aviației, publicat în Monitorul Oficial Nr. 77 din 1 Aprilie 1936 (pag. 2888—2896), că se timbrează numai actele cari sunt supuse și timbrului fiscal, prevăzute în art. 4—15 din Legea Timbrului, fiind scutite de timbrul aviației, actele scutite de timbrul fiscal conform art. 22 din L. T. (Art. 7 și Tabelul Legii F. N. A. Cap. VII).

1. *Petițiunile* adresate autorităților publice, instituțiilor publice și notarilor publici se timbrează cu Lei 8'— fiscal și Lei 1'— aviație (Art. 4, § 1. L. T.)

Anexele indiferent de numărul fișelor, depuse deodată cu cererile adresate autorităților administrative, afară de cazul când aceste anexe nu sunt supuse la alte taxe sau impozite de timbre se timbrează cu Lei 2'— fiscal și Lei 2'— aviație (Art. 4, § 7. L. T.).

Anexele către organele de justiție se timbrează cu Lei 3'— fiscal și Lei 2'— aviație (Art. 6, § 6 L. T.).

Camerile profesionale (de comerț, de muncă, agricolă) sunt considerate ca autorități publice și deci petițiunile și anexele către aceste autorități sunt a se timbra.

De asemenea și întreprinderile cu caracter comercial și industriale ale Statului, județelor și comunelor, ca de ex. Regia autonomă C. F. R., Serviciul P. T. etc. sunt considerate de autorități publice și deci petițiunile adresate lor sunt a se timbra.

Când însă aceste întreprinderi ar avea o personalitate distinctă, având personalitate juridică proprie la care Statul, județul și comuna ar contribui numai cu o parte din patrimoniul lor, aceste întreprinderi sunt considerate de a avea caracterul unei societăți de drept privat, și în consecință petițiunile și corespondența adresată acestor întreprinderi cu caracter privat, sunt scutite de timbru. (Deciziunea Comisiei Centrale a Timbrului din 9 Septemvrie 1927).

Intrucât legea, prin art. 4, § 1, impune cu timbru de 8'— Lei numai petițiunile adresate autorităților publice, nu pot fi considerate ca petițiuni și deci supuse Timbrului de 8'— Lei, scrisorile de debitare și creditare, cele de remitere de chitanțe, precum și

cele pe lângă cari se înaintează un cont, decont, borderou sau extras de cont, când aceste scrisori se înaintează de bănci autorităților publice, în relațiuni comerciale cu ele.

Pentru aceleași motive nu sunt impozabile nici scrisorile băncilor către autorități, prin cari se dau relațiunile cerute.

Anexele depuse ca accesorii pe lângă diferitele scrisori înaintate de bănci autorităților publice în relațiunile comerciale cu ele, urmează acelaș regim. Dacă scrisorile nu trebuiesc timbrate, nu se vor timbra nici anexele. (Comisiunea Centrală a Timbrului din 2 August 1927).

2. *CertIFICATE* eliberate de bancă (de ex. de serviciu) se timbrează cu Lei 14— fiscal și Lei 2— aviație. (Art. 4, § 10 L. T.).

Se vor timbra ca certificate și scrisorile cari vor arăta starea unui cont, destinate de a servi în fața unei autorități. (Dec. Com. Centrale a Timbrului din 2 August 1927).

3. *Procuri* pentru vânzări de titluri, pentru prezentare la adunare generală pentru delegare la ședințele Consiliului de administrație etc., se timbrează cu Lei 14— fiscal și 2— aviație (L. T. Art. 4, § 13).

4. *Inscrisul* (L. T. Art. 4, § 14), care constată o convenție, tranzacție, sau alte învoeli este supus taxei timbrului fix de Lei 14— fiscal și Lei 2— aviație, când este fără valoare sau sub Lei 5.000— și Lei 27— fiscal și Lei 2— aviație când valoarea lui trece de Lei 5.000—.

Prin deciziunea Com. Centr. din 2 August 1927 se lămurește, că sunt impozabile conform specificării de mai sus, îndeosebi actele prevăzute de cap. III, secția II (actele de ipotecă), cum și convențiile neimpuse de lege la altă taxă de timbru.

Nu sunt supuse acestei taxe de timbru, actele prevăzute de cap. II, secția I, petițiuni, anexe, certificate, ordine de plată, borderouri chitanțe etc., nici cele dela capitolul III secția I, (actele de gaj, cambii, depuneri, convenții de cont curent etc.) după cum reiese formal din dispozițiunile ultimului alineat a art. 4, § 14, adică vânzările de acțiuni sau obligațiuni, cambii, cecuri, contracte de împrumut pe gaj, de subrogare, de novațiuni, de cesiuni, de vânzări de valută, cecuri, trate sau monezi străine, de cupoane, contractele de închiriere, arendare etc.

5. *Registre* (L. T. Art. 4, § 19), se timbrează de fiecare filă „Jurnalul” și „Inventarul”, Registrele cu procesele verbale ale adunării generale și Consiliului de administrație cu Lei 5— fiscal și Lei 2— aviație. Acest timbru se poate plăti numai prin viză la Administrația financiară.

6. *Cambiile* (L. T. Art. 14, § 4) se timbrează.

a) Când scadența este mai mică de 6 luni 0.40% fiscal și Lei 2— aviație.

b) Când scadența este mai mare de 6 luni 0.70% fiscal și 2— Lei aviație.

c) *Cambiile*, cari conțin mențiunea că valoarea este primită în marfă, vor beneficia de reducere de 50% asupra taxelor de mai sus. (Legea din 1 Ianuarie 1932). Deci acest fel de cambie cu o scadență până la 6 luni se va timbra cu 0.20% fiscal și Lei 2— aviație, iar cambia cu o scadență de peste 6 luni cu 0.35% fiscal și Lei 2— aviație.

d) *Cambiile* emise de agricultor, a căror scadențe sunt până la nouă luni inclusiv 0.30% fiscal și Lei 2— aviație. (Legea din 1 Februarie 1933).

Timbrul (impozitul proporțional) perceput asupra cambiei nu poate substitui, impozitul proporțional datorat pentru alte eventuale acte ca de ex. ipotecă, gaj, convenție de deschidere de cont curent sau de credit simplu. Toate aceste acte vor fi supuse la timbrul (impozitul) proporțional fixat prin L. T. (Art. 14, § 6).

7. *Actele de ipotecă* se timbrează cu Lei 27— fiscal și Lei 2— aviație timbru fix, dacă valoarea creanței este superioară de Lei 5.000—, și cu Lei 14— fiscal și Lei 2— aviație, timbru fix, când valoarea creanței este până la Lei 5.000— (L. T. Art. 4, § 14).

Osebit se va plăti prin viză la Administrația fiscală impozit proporțional de 1,60% fiscal (L. T. Art. 15, § 1). De asemenea se va mai plăti și timbru de aviație proporțional de 0.1%. Acest timbru proporțional de aviație se va putea percepe și prin timbre mobile sau coli timbrate speciale de aviație, dacă valoarea timbrului nu depășește suma pe Lei 10.000. (care corespunde la o ipotecă de Lei 10 milioane). (Art. 3 din L. F. N. A.)

8. *Actele de gaj*, de efecte (acțiuni), cereale sau mărfuri se timbrează cu 0,40% fiscal (Art. 14, § 7 L. T.) și Lei 2 aviație.

Gajarea unui libel (blocarea unui cont creditor pentru garantarea unei datorii personale sau a altei persoane) deasemenea se timbrează ca act de gaj.

9. *Actele de cesiuni* se timbrează cu 0,60% fiscal și Lei 2 aviație (L. T. Art. 14, § 10).

Timbrul fiscal când este cesiunea făcută pe însuș actul de împrumut se va plăti numai prin viză la Administrația financiară și în termen de 10 zile dela data cesiunii.

În ipoteza că actul de cesiune este redactat pe document separat de actul de creanță se poate percepe timbru până la Lei 100— în timbru mobil.

(Da urma).

Aplicarea legii pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane.

Jurisprudență.

Cumpărătorul imobilului ipotecat, așa zisul „debitor propter rem” beneficiază de conversiune? Soluțiune negativă.

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL, BRAȘOV, SECȚIA II-a.

No. C. II. 1.500/1935—15.

DECIZIUNE CIVILĂ.

Ședința publică din 3 Decembrie 1935.

Astăzi fiind la ordine judecarea acestei cauze, în urma divergenței din 9 Noiembrie 1935, în complexul de 5.

S'a luat în cercetare și judecarea apelului făcut de pârâții Iosif Lederer și soția sa Margareta Lederer, împotriva sentinței No. C. 1641/8—1934 a Tribunalului Sibiu S. II-a, pronunțată în ziua de 1 Decembrie 1934, în procesul cu reclamanta Banca Albina din Sibiu, pentru bani.

În apelul făcut se prezintă din partea reclamantei dl adv. Dr. Mihai Veliciu, iar din partea pârâților dl avocat Liviu Turcu, având procură de substituire.

Procedura fiind completă.

După ce s'a făcut raportul cauzei de dl Președinte Constantin C. Simionescu, s'a dat cuvântul părților, concluziunile lor notându-se în procesul verbal de ședință de azi, după care

CURTEA DELIBERÂND:

Prin sentința Tribunalului Sibiu S. II-a No. C. 1641/8—1934, pronunțată la 1 Decembrie 1934, s'a admis acțiunea introdusă de reclamanta „Albina“ Institut de Credit și Economii din Sibiu, fiind obligați pârâții Lederer Iosif și soția sa născută Simonis Margareta, să tolereze satisfacerea reclamantei din imobilul întabulat în foaia funduară a Comunei Sibiu No. 2908, prin exercitarea dreptului de execuție până la concurența sumei de 93.500.— Lei capital și procente, oșebit spese de judecată.

În contra sentinței Tribunalului s'a declarat în termen legal apel din partea pârâților prin petiția înregistrată la 22 Aprilie 1935, cerând atât prin petiția scrisă cât și prin concluziunile orale din instanță admiterea apelului, reformarea sentinței Tribunalului cu consecința respingerii acțiunii reclamantei, urmată de constatarea că pârâții apelanți și creanța invocată de către reclamantă, intră în beneficiul legii conversiunii din 7 Aprilie 1934, având calitatea de debitori agricoli.

Intimata reclamantă prin întâmpinarea dela dosar și prin concluziunile orale din instanță ale reprezentantului său, a cerut respingerea apelului, confirmarea sentinței Tribunalului cu plata cheltuelilor de apel.

Privitor la cele petrecute la prima instanță, Curtea se referă la actele din dosar, scriptele pregătitoare, procesele verbale de desbatere și la sentința Tribunalului; iar în ceea ce privește apelul, se referă la apelul înscris, la întâmpinare și la procesele verbale de desbateri.

Considerând, că din toate actele indicate mai sus se constată în fapt următoarele:

La data de 11 Iunie 1928, debitoarea văduva lui Schorsch Andrei născută Ludwig Rozina din Sibiu, a luat cu împrumut dela creditoarea „Albina“, Institut de Credit și Economii din Sibiu, suma de 100.000.— Lei, pentru care a eliberat cambii și afectat drept garanție ipotecară imobilul din Sibiu cuprins în foaia funduară No. 2908 sub A. No. de ordine 3, No. top. 2376.

În urma contractului de cumpărare din 24 Septembrie 1931, debitoarea a trecut prin vânzare proprietatea pârâților apelanți Lederer Iosif și soția sa născ. Simonis Margareta, imobilul ipotecat, operațiune care s'a întabulat prin deciziunea No. 7284/931 cartea funduară Sibiu.

Văzând, că creditoarea nefiind îndestulată cu suma ce i se datora din partea debitoarei directe văduva lui Schorsch Andrei și nici deținătorul actual al imobilului ipotecat, neachitând datoria care greva asupra imobilului, s'a cerut prin acțiunea ipotecară introdusă înaintea Tribunalului Sibiu la 15 Mai 1934 ca creditoarea să fie îndreptățită pentru a-și satisface creanța sa pe cale de execuție silită, asupra imobilelor cuprinse în cartea funduară Sibiu Nr. 2908 sub No. C. 3 ord. 2376 top. din porțiunea de proprietate a pârâților Lederer Iosif și soția sa până la concurența datoriei existente de Lei 93.500.— capital, procente și cheltueli de judecată.

Văzând că Tribunalul în admiterea acțiunii băncii creditoare, a hotărât că pârâții apelanți nu pot beneficia de dispozițiunile legii de conversiune, întrucât dâșșii nu sunt în adevăr debitori în sensul acestei legi, ei având numai calitatea de simplii deținători ai imobilului ipotecat, care nu răspund în achitarea creanței băncii creditoare, decât până la concurența sumei care va rezulta în urma scoaterii în licitațiune a bunului ipotecat.

Văzând, că apelanții prin apelul introdus tind la admiterea lui și reformarea sentinței Tribunalului, pentru următoarele împrejurări.

A) În luna Octombrie 1931, ar fi încheiat cu banca creditoare o convențiune, prin care au preluat datoria și au devenit debitori personali și direcți ai băncii creditoare, în care scop au și plătit sumele de Lei 6.000.—, 2.000.—, 2.000.—, 2.000.—, 1.000.—, 1.000.— în contul datoriei contractate;

B, Că, în afară de aceasta, în baza art. 49, legea și regulamentul lichidării datoriilor agricole, nu este nevoie ca să fie debitori direcți pentru a beneficia de dispozițiunile legii conversiunii, fiind suficient ca să fie numai obligați accesorii ai creanțelor.

Considerând, că este necontestat că în speță, raporturile dintre creditoarea bancă și debitoarea ipotecară, s'au stabilit numai în urma încheierii unor acte scrise în ceea ce privește determinarea raporturilor lor reciproce, iar din partea apelanților pârâți, nu se prezintă nici un act scris, după cum era și natural,

întrucât la mijloc este o instituțiune bancară de importanța băncii „Albina“.

Că, în existența presupusei convențiuni, se invocă dovada cu audierea debitoarei ipotecare Roza Schorscher și I. Lederer din Sibiu, dovadă care nu poate fi admisibilă, întrucât ar însemna că atunci când părțile contractante au înțeles în convenția principală să întrebuițeze numai acte scrise, să renunțe la această procedură față de pârâții apelanți, ceea ce nu este rațional, astfel că rămâne nedovedit faptul existenței unei convențiuni, scrise și obligatorii, prin care pârâții ar fi fost acceptați de către Banca creditoare ca debitori direcți și principali.

Imprejurarea, că actualii deținători ai imobilului ar fi plătit diferite sume care pot reprezenta dobânzi sau chiar din capitalul datorat, care era garantat cu imobilul aflat în posesiunea și deținerea apelanților, nu schimbă calitatea apelanților în debitori direcți, întrucât banca creditoare, care avea de încasat suma garantată cu ipotecă, era în tot dreptul său să primească în achitarea datoriei bani dela deținători, fără a i se imputa transformarea apelanților în debitori personali.

Că așa fiind primul motiv de apel este neîntemeiat și urmează a se respinge în consecință.

Asupra motivului de apel bazat pe reaua aplicațiune a art. 49 din lege și 49 din regulament, întrucât apelanții trebuie să fie considerați ca obligați accesorii ai creanței primei debitoare văduva lui Schorscher Andrei.

Văzând dispozițiunile art. 49 din lege, după care giranții, garanți și în genere orice obligați accesorii ai creanțelor supuse acestei legi, beneficiază de toate avantajele prevăzute de această lege, pentru debitorul principal, rămânând obligați numai în aceste limite.

Considerând, că în conformitate cu principiile din dreptul comun, pârâții nu pot invoca calitatea de garanți sau obligați accesorii ai creanței, întrucât prevederile art. 49 nu se pot referi decât la garanții și giranții unei obligațiuni principale, cum ar fi în materie de fidejusiune, în materie cambială în care răspund pentru întreaga datorie a debitorului principal, răspundere care se contopește în totul în persoana amânduror, ceea ce nu poate fi cazul de a se considera ca garant ipotecar pe dobânditorul unui imobil afectat cu ipotecă.

Creanța ipotecară este de o natură cu totul deosebită, întrucât datoria este concentrată și limitată numai la persoana debitorului ipotecar și la imobilul ipotecat, iar detentorul imobilului este obligat numai să suporte îndestularea creditorului ipotecar până la concurența valorii bunului vândut prin licitație, fără să poată fi urmărit cu restul de creanțe în cazul când creditorul ipotecar, nu s'a putut îndestula complet din prețul eșit la licitație, conform art. 443 cod. civ.

Considerând, că așa fiind, deținătorul unui imobil ipotecat nu poate fi socotit nici ca garant și nici ca obligat accesoriu în sensul art. 49 din legea conversiunii, el nu este un debitor personal obligat la plata datoriei, ci este ținut să sufere îndestularea din valoarea imobilului, din cauza ipotecii existente asupra bunului.

Considerând că așa fiind, prin faptul dobândirii de către apelanți prin cumpărare a imobilului ipotecat, dânși nu pot invoca beneficiile personale deduse din avantajile legii asanării și de care nu se pot bucura decât în datoriile personale contractate direct de dânșii sau în acele în cari sunt giranți, garanți sau obligați accesorii ai creanțelor supuse legii conversiunii, neputând însă întinde aceste beneficii personale și la imobilul pe care l-au dobândit prin cumpărare, adică la datoriile grevate de acest imobil, întrucât după cum s'a arătat mai sus apelanții prin achiziționarea imobilului ipotecat nu au căpătat calitatea de debitori direcți și personali, au rămas numai cu calitatea de deținători ipotecari „Propter rem“, iar pe de altă parte strămutarea sarcinei ipotecare, nu s'a făcut în primordial cu știința și acordul creditoarei ipotecare.

Că, în afară de toate acestea dobânditorul prin cumpărare al imobilului ipotecat, în achitarea prețului de vindere-cumpărare, reținând suma datorată de debitorul ipotecar și care de fapt aparținea creditorului ipotecar, dacă s'ar bucura de beneficiul legii de conversiune, s'ar denatura caracterul obiectiv al datoriei ipotecare și s'ar îmbogății pe nedrept în dauna creditorului.

Că, prevederea din art. 69 pct. a) referitoare la creditorii de naționalitate străină, nu poate avea nici o influență, fiind străină de speță, întrucât legiuitorul a întrebuițat și cuvântul „direct“ spre a marca și mai evident excepțiunea dela beneficiul legii de conversiune a datoriilor contractate față de creditorii străini, în înțelesul păstrării creditului în raporturile internaționale.

Că așa fiind, apelanții pârâți neputând fi considerați ca debitori în sensul legii de lichidarea datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934, și adoptând și motivele din sentința Tribunalului care sunt întemeiate în fapt și în drept, apelul pârâților este nefondat și urmează a se respinge în consecință.

Privitor la cheltuelile de judecată, acestea s'au acordat conform art. 425, 508 pr. civ. și a tarifului corpului de avocați.

Pentru aceste motive, redactate de dl Președinte Constantin C. Simionescu,

**CURTEA IN MAJORITATE, IN NUMELE LEGII
DECIDE:**

Respinge ca nefondat apelul făcut de pârâții Iosif Lederer și soția sa Margareta Lederer, împotriva

sentinței No. C. 1641/8—1934 a Tribunalului Sibiu S. II-a, pronunțată în ziua de 1 Decembrie 1934 și în consecință, obligă pe susnumiții apelanți ca în termen de 15 zile sub sancțiunea execuțiunii să plătească intimătei „Albina” Institut de Credit și Economii Sibiu, suma de 3.500.— (trei mii cinci sute) Lei, cheltueli de judecată în apel.

Data și pronunțată în ședința publică azi 3 Decembrie 1935, în palatul Justiției din Brașov.

Președinte și raportor: ss. *Const. C. Simionescu*; Consilieri: ss. *G. Diaconescu*; ss. *Coloman Fülöp*; ss. *Dr. Octavian Comșa*. Grefier: ss. *Al. C. Nedeleșcu*.

OPINIUNE.

Subsemnatul Oliviu Cornea, Consilier al Curții de Apel, Brașov Secția II-a.

Asupra apelului făcut de pârâții Iosif Lederer și soția sa Margareta Lederer născ. Simonis, în contra sentinței No. 1641/8—1934 a Tribunalului Sibiu S. II-a, pronunțată în ziua de 1 Decembrie 1934.

Văzând actele din dosar și susținerile reprezentanților părților din ședința de astăzi, la care ne referim potrivit art. 401 pr. civ.

Având în vedere că pârâții invocând beneficiile legii pentru reglementarea datoriilor agricole și urbane, reclamantul nu contestă că pârâții ar îndeplini aceste condițiuni, în afară de aceea de a fi într'un raport direct de drept cu el, având o obligațiune personală față de el, căci pârâții nefiind decât deținători sau mai bine zis proprietari ai unui imobil, care servește drept garanție pentru datoria văd. Schorscher Rozina, care imobil l-au dobândit posterior constituirii ipotecii, — însă mai înainte de 18 Decembrie 1931, fiind debitori „propter rem” — nu pot beneficia de citata lege, care chestiune fiind singură litigioasă, urmează a fi tranșată.

Considerând, că în conformitate cu dispozițiunile art. 49 al. II. din legea pentru reglementarea datoriilor agricole și urbane și din regulamentul ei „girantul sau garantul și în genere orice obligat accesoriu al creanțelor supuse legii, care ar întruni în persoana sa condițiunile prevăzute în art. 1 sau 30, va putea să invoace dispozițiunile cap. I. și II., chiar dacă debitorul principal nu ar intra în prevederile acestor capitole“.

Considerând, că prin „girant și în genere orice obligat accesoriu” legiuitorul a înțeles nu numai fidejusul, garantul sau cauțiunea obligat personal a îndeplini către creditor o presățiune de care o altă persoană e ținută ca debitor principal, ci și debitorul garant cu un drept real de garanție mobilă, ca amanetul, sau cu un drept real de garanție imobiliară ca ipoteca sau cauțiunea reală, care drepturi reale de garanție sunt instituite în mod accesoriu pentru siguranță, unor creanțe, prin lege sau convențiunea păr-

ților, asupra unui bun în mod special și anume afecțate spre acest scop.

Considerând, că nu este locul a se face o discriminare între garanții ținute personal și între garanții „propter rem”, — întrucât legea nu face o asemenea discriminare, iar din expunerea de motive, rezultă că s'a căutat de legiuitor a se adopta criterii simple și automate pentru definirea calității de debitor, cuprinzându-se orice fel de datorii ale debitorilor prevăzuți în lege, oricare ar fi fost origina sau cauza lor și s'a menționat expres numărul restrâns de excepțiuni printre care nu sunt trecuți garanții „propter rem“.

Dacă s'ar face o asemenea discriminare s'ar ajunge la rezultatul că o întreagă categorie extrem de numeroasă de asemenea debitori ipotecari „propter rem” cumpărători mai înainte de 18 Decembrie 1931 de imobile grevate cu ipotecă, să nu beneficieze de legea pentru reglementarea datoriilor de care n'ar putea beneficia nici debitorii principali, ca unii cari vânzându-și proprietățile lor nu mai sunt proprietari, expunându-se astfel ca asemenea proprietari, să fie executate în mod silit, în condițiuni oneroase, deși spiritul și întreaga economie a legii a fost salvagardarea proprietății aparținând acelor largi pături sociale, care din cauza dificultăților împrejurărilor economice, nu-și pot plăti datoriile.

Considerând, că nu se poate susține că citata lege a vizat numai pe debitorii, cari ar fi contractat direct cu creditorii lor, cât timp nici art. 1, nici art. 30 în definiția debitorului agricol sau a debitorului urban, nu se exprimă în acest sens, iar art. 49 al. II. prin expresia generică de obligațiune accesorii a înțeles, cum am arătat mai sus, să se refere și la debitorii indirecti, ținute ipotecar „propter rem“.

Că de altfel, atunci când legiuitorul a vrut să se refere în mod exclusiv numai la debitorii față de creditorii lor direcți, a spus-o în mod expres, ca în art. 69 pct. a) în care printre excepțiuni a prevăzut și „datoriile debitorilor contractate direct față de creditorii de naționalitate străină“.

Că prin urmare apelanții pârâți fiind debitori agricoli, cari întrunind condițiunile legii pentru reglementarea datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934, beneficiază de dispozițiunile ei și deci suntem de părere a li se admite apelul ca fondat și reformându-se sentința No. 1641/8—1934 din 1 Decembrie 1934 a Tribunalului Sibiu, S. II-a, a se respinge acțiunea reclamantului Institut de Credit și Economii „Albina” din Sibiu, cu cheltueli de judecată.

Data și pronunțată în ședința publică azi 3 Decembrie 1935.

Consilier: ss. *Oliviu Cornea*.

Notă. Dobânditorul unui imobil ipotecat, DEBITORUL „PROPTER REM”, nu poate invoca beneficiile legii din 7 Aprilie 1934. Așa au hotărât cele mai multe instanțe, inclusiv I. Curte de Ca-

safie. Cu toate acestea chestiunea este foarte controversată. Reproducem decizia Curții de Apel Brașov dată în complet de divergență. Reproducem și Opiniunea separată, pentru lămurirea cetitorilor noștri. De altfel chestiunea se găsește în fața judecării Secțiunilor Unite a Inaltei Curți de Casație, care în ultimul timp a făcut divergență repețită.

Dr. M. V.

CRONICA

Rectificare. În Nr. 21 din 23 crt., al „Revistei Economice”, s'a cules și tipărit greșit data la a II-a adunare generală a băncii „Plugarul” din Săcădate, în loc de Marți 23 Iunie 1936, s'a tipărit Marți 13 Iunie 1936, pe această cale facem cuvenita rectificare.

Plata angajamentelor în monedă străină se face în Lei. Curtea de apel București s. IV, — în complet de divergență, format cu d-nii președinte Aurel Lerescu, consilieri Dristoreanu, Cătuneanu, I. Bottez și Silviu Rădulescu — s'a pronunțat Marți la 26 crt. în procesul pornit de Banca Continentală din Băle, contra Băncii de Credit Român și a dlui Max Aușnit pentru plata unei creanțe, importante, de franci francezi.

Reclamanta pretindea achitarea datoriei în moneda în care s'a contractat, indiferent de situația valutei actuale, oricât de strivitoare, și indiferent de regimul actual restrictiv al plășilor în monedă străină deoarece acesta ar interesa doar cu ocazia executării hotărârii.

Debitorii au obiectat că plata în monedă străină e prohibită formal prin lege de ordine publică și că deci nu pot fi obligați la altă plată, în achitarea creanței și la termenele ei, decât în „Lei” la cursul stabilizării din ziua plășii.

Curtea după lungă deliberare — și cu opinia separată a dlui cons. Silviu Rădulescu — a admis susținerile debitorilor români și a hotărât că plata datoriei — față cu starea de imposibilitate legală de a se obține franci francezi — să se facă în Lei la cursul stabilizării din ziua scadențelor.

„IZVORUL”, institut de credit și de economii societate pe acții din Sebeșul de jos.
In lichidare prin „Albina”, inst. de credit și de econ., Sibiu.

Convocare.

Domnii acționari ai băncii „Izvorul” societate pe acțiuni din Sebeșul de jos, în lichidare prin banca „Albina” Sibiu, sunt invitați, în sensul art. 16 din statutele societății și art. 216 al Codului comercial român, la

Adunarea generală ordinară,

care se va ține în Sibiu, *Vineri 12 Iunie 1936, ora 9 a. m.*, în localul băncii „Albina” Sibiu, strada Mitropoliei No. 20, cu următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale;
2. Luarea la cunoștință și aprobarea Bilanțului și Contului de Profit și Pierdere, încheiat cu finea anului 1935 de către banca „Albina” ca lichidatoare.

Domnii acționari cari doresc să participe la această adunare generală în persoană sau prin plenipotențiași, în conformitate cu art. 17 și 18 din statutele societății, trebuie să depună acțiunile și eventual dovezile de plenipotență timbrate, cel mai târziu până Joi 11, Iunie 1936, la orele 12 a. m., la cassieria băncii „Albina” din Sibiu.

Pentru cazul când adunarea convocată mai sus, nu ar întruni numărul recerut de acții și acționari, potrivit art. 22 din statute, de pe acum convocăm cu aceeași ordine de zi, o altă adunare generală, care se va ține Marți, 23 Iunie 1936 ora 9 a. m., când se vor lua hotărâri valide oricare ar fi numărul și acțiunile celor prezenți.

Sibiu, la 20 Mai 1936.

„IZVORUL”, inst. de credit și de econ., s. p. a. din Sebeșul de jos.
In lichidare prin „Albina”, inst. de credit și de economii din Sibiu.
ss. Vătășanu. ss. Dr. Veliciu.

Bilanț încheiat la 31 Decembrie 1935.

Activ. Disponibil: „Albina” Lei 5.500.—; „Banca Ardeleană” Lei 1.530.—; 7.030.—; Efecte Lei 33.865.—; Imp. obl. Lei 137.185.—; Scont Lei 486.—; Imobil Lei 40.000.—; Debitori agricoli benef. ai Legii convers. Lei 2.044.510.—; Pierderi din aplicarea legii convers. Lei 935.893.—; Amortizat prin Capitalul social Lei 432.615.—; Fond gen. de rez. Lei 165.729.—; Fond spec. de rez. Lei 45.000.—; Fond de binesf. Lei 23.948.—; Fond de pens. Lei 65.000.—; Fond de creanțe dub. Lei 196.601.—; Fond Toma Doican Lei 3.500.—; Fond „Gh. Stoica” Lei 3.500.—; 935.893.—; Spese de proces Lei 284.175.—; Spese de protesti Lei 12.400.—; Lei 296.575.—; Amortizat prin capital social Lei 296.575; Pierdere Lei 372.—; Total: Lei 2.263.448.—;

Pasiv. Depuneri Lei 1.389.527.—; Banca Centrală Lei 19.885; Reescont: „Albina” Lei 130.750.—; B. N. R. Lei 197.500.—; Banca Centrală Lei 39.500.—; 367.750.—; Dif. de curs Lei

16.745.— Impozite restante Lei 426.531.—;
Div. conturi Lei 1.550.—; Chirii anticipate
Lei 41.460.—; Total: Lei 2.263.448.—.

Contul Profit și Pierdere.

Debit. Dobânzi plătite la Reescont Lei 16.427.—
Salare Lei 9.684.—; Impozite Lei 7.862.—
Cheltueli generale Lei 3.604.—; Pierdere
reportată din 1934 Lei 109.558.—; Total;
Lei 147.135.—;

Credit. Dobânzi și Comisioane Lei 135.378.—;
Chirii Lei 8.300.—; Interese dela efecte
Lei 2.885.—; Pierdere Lei 372.—; Total:
Lei 147.135.—.

Sibiu, la 31 Decembrie 1935.

„IZVORUL”, inst. de credit și de econ., s. p. a. din Sebeșul de jos.
In lichidare prin „Albina”, inst. de credit și de economii Sibiu.
ss. Vătășanu. ss. Dr. Velieiu.

„FRĂȚIETATEA”, institut de credit și economii societate pe acții din Sadu.

In lichidare prin „Albina” inst. de credit și de economii Sibiu.

Convocare.

Domnii acționari ai băncii „Frățietatea” societate
pe acțiuni din Sadu, județul Sibiu, în lichidare prin
banca „ALBINA” Sibiu, sunt invitați în sensul art. 19
din statutele societății și art. 216 al Codului comer-
cial român, la

Adunarea generală ordinară,

care se va ține la Sibiu, Marți 9 Iunie 1936, ora 11
a. m., în localul băncii „Albina” din Sibiu, strada Mi-
tropoliei No. 20, cu următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea și constituirea adunării ge-
nerale;
2. Luarea la cunoștință și aprobarea Bilanțului
și Contului de Profit și Pierdere, încheiat
cu finea anului 1935 de către banca „Al-
bina” ca lichidatoare.

Domnii acționari cari doresc să participe la
această adunare generală în persoană sau prin pleni-
potențiași, în conformitate cu art. 20 din statutele so-
cietății, trebuie să depună acțiunile și eventual dove-
zile de plenipotență timbrate, cel mai târziu până Luni,
8 Iunie 1936, la orele 12 a. m., la cassieria băncii
„Albina” din Sibiu.

Pentru cazul când adunarea convocată mai sus,
nu ar întruni numărul recerut de acții și acționari, po-
trivit art. 24 din statute, de pe acum convocăm, cu
aceeași ordine de zi, o altă adunare generală, care

se va ține în ziua de Joi, 18 Iunie 1936, ora 11 a. m.,
când se vor lua hotărâri valide oricare ar fi numărul
și acțiunile celor prezenți.

Sibiu, la 20 Mai 1936.

„FRĂȚIETATEA”, institut de credit și econ., s. p. a. din Sadu.
In lichidare prin „ALBINA”, institut de credit și de economii Sibiu.
ss. Vătășanu. ss. Dr. Velieiu.

Bilanț încheiat la 31 Decembrie 1935.

Activ. Disponibil la „Albina” Sibiu Lei 36.559.—;
Efecte publice val. nom. Lei 1.300.—; 624.—;
Acțiuni val. nom. Lei 6.000.—; 6.000.—;
Titluri străine Lei 2.—; 6.626.—; Scont:
cambii fără garanții 54.294; Debitori benef.
de Legea lichidării datoriilor din 7. IV. 1934
(cota rămasă) Lei 487.347.—; Mobilier Lei
2.000.—; Pierderi din aplic. Legii lichid.
dat. Lei 683.105.—; Amortizat prin Fond
de rezervă Lei 7.100.—; 676.005.—; Pier-
dere reportată Lei 266.336.—; Pierdere
anul 1935 Lei 2.191.—; 268.527.—; Amor-
tizat prin Capital soc. Lei 250.000.—;
Amortizat prin Fond de rez. Lei 18.527.—;
268.517.—; Total: Lei 1.262.831.—.

Pasiv. Depuneri spre fructificare Lei 1.176.151.—
Diversi creditorii Lei 21.580.—; Reescont:
agricol redus prin „Albina” la B. N. R. Lei
65.100.—; Total: Lei 1.262.831.—.

Contul Profit și Pierdere.

Debit. Pierdere reportată Lei 266.366.—; Cheltueli
de administrație 7.655.—; Pierdere la efecte
și acțiuni Lei 1.174.—; Total: 275.165.—

Credit. Dobânzi încasate Lei 6.638.—; Pierdere
reportată Lei 266.336.—; Pierdere anul 1935
Lei 2.191.—; 268.527.—; Amortizat prin
Capital social Lei 250.000.—; Amortizat prin
Fond de rezervă Lei 18.527.—; 268.527.—;
Total: Lei 275.165.—.

Sibiu, la 31 Decembrie 1935.

„FRĂȚIETATEA”, institut de credit și econ., s. p. a. din Sadu.
In lichidare prin „ALBINA”, inst. de credit și de economii Sibiu.
ss. Vătășanu. ss. Dr. Velieiu.

IN DEPOZIT:

State de salare
Declarații de vii
Registre de vii
Liste de alegători

Librăria „Dacia Traiană”